

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-991/13-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Základní škola Moravany, okres Pardubice
Sídlo	Komenského 118, 533 72 Moravany
E-mail právnické osoby	skola@obec-moravany.cz
IČO	48 160 164
Identifikátor	600 096 114
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Ladislavem Janušem, ředitelem
Zřizovatel	Obec Moravany
Místo inspekční činnosti	Komenského 118, 533 72 Moravany Smetanova 321, 533 72 Moravany
Termín inspekční činnosti	8. až 11. 10. 2013

Inspekční činnost byla zahájena v Základní škole Moravany, okres Pardubice (dále „škola“) předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou včetně vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- řízení školy,
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Škola vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K 30. 9. 2013 vykazovala 171 žáků umístěných v 9 třídách 1. - 9. ročníku. Stávající počet žáků školy tak tvořil 74 % z nejvyššího povoleného počtu (kapacity) 230 žáků uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení. Vyšší počty žáků jsou ve třídách 1. stupně. Naplněnost školy byla v posledních třech letech téměř stabilní, případně s mírným nárůstem. Žáci z okolních obcí tvoří téměř 60 % stavu. Kapacita 50 míst školní družiny je plně využita ustavením dvou oddělení pro zájmové vzdělávání. Úplata za pobyt ve školní družině činí 80 Kč měsíčně.

Škola se prezentuje příznivým sociálním klimatem s efektem „rodinné atmosféry“. Vede žáky k aktivním sportům, má velmi dobré podmínky pro tělovýchovné činnosti, intenzivně zařazuje do výuky prvky environmentální výchovy. Aktuálně eviduje 22 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP).

Od posledního institucionálního hodnocení školy došlo k pozitivnímu posunu v materiálním vybavení. Výrazněji byla doplněna výpočetní technika a zakoupeny interaktivní tabule.

Budova 2. stupně byla zateplena, větší část oken byla vyměněna, dokončovací práce probíhaly v době inspekční činnosti. Další poznatky o škole lze zjistit na webových stránkách www.zsmoravany.cz.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola informuje o vzdělávací nabídce a postupu při přijímání žáků ke vzdělávání prostředky dostupnými pro všechny zájemce (místní tisk, vývěsky, internet atd.). Přijímání žáků bylo v souladu s platnými předpisy, prvky diskriminace nebyly zaznamenány.

Koncepce školy a strategie rozvoje je zaměřena zejména na již zmíněnou pozitivní atmosféru ve škole pro zdárný rozvoj žákovských osobností, na sportovní činnosti, poskytování preventivní i reedukační logopedické péče, na zájmové činnosti a prezentaci školy na veřejnosti.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Otevřená škola = příležitost pro všechny* (dále ŠVP) byl průběžně upravován a změny učitelé zaznamenávali do původní verze platné od 1. 9. 2007. Stav dokumentu ke dni inspekční činnosti byl problematický, některé zásahy do ŠVP a jejich časová posloupnost nebyly zcela dohledatelné. V předloženém ŠVP nebyly komplexně zahrnuty úpravy, které uvádí Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2013. S vedením školy byla tato skutečnost podrobně probrána a stanovena lhůta k odstranění nedostatků. Školní vzdělávací program pro školní družinu byl během inspekční činnosti doplněn tak, aby splňoval požadavky školského zákona.

Ke dni inspekční činnosti pracovalo ve škole 13 pedagogů (z toho jedna začínající učitelka do tří let praxe), ve školní družině dvě vychovatelky (1,5 pracovního úvazku). Většina hodin byla vedena učiteli s příslušnou odbornou kvalifikací. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) probíhalo v roce 2011/2012 hlavně z prostředků projektu *EU Peníze školám*, v roce 2012/2013 byla jeho frekvence zcela minimální. Výchovné poradenství, prevenci sociálně patologických jevů, ICT koordinátora, koordinátora ŠVP zajišťovali vyučující bez kvalifikace pro výkon specializovaných činností. Přesto některé činnosti vykonával ředitel sám, např. koordinaci ŠVP. Naopak

pozitivem je činnost učitelky 1. stupně kvalifikované pro nápravu logopedických vad, která tuto službu poskytuje i dětem mateřské školy.

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce, kterou zastává od 1. 8. 1993. Svě zástupkyni delegoval část svých kompetencí. Přestože jsou vytvořeny koncepční a strategické dokumenty včetně plánování činnosti školy, tak byly zjištěny nedostatky v nastavených kontrolních mechanismech, zejména v dokumentaci školy, již zmíněném ŠVP a výchovném poradenství (zajišťuje zástupkyně ředitele školy). Školní řád odpovídal požadavkům školského zákona, zaměstnanci s ním byli prokazatelně seznámeni a byla zajištěna informovanost zákonných zástupců žáků o jeho vydání a obsahu. Dokument obsahoval i nadbytečné kapitoly a okruhy činnosti školy, patřící do dokumentů dalších (např. činnost školní jídelny a školní družiny apod.). Ve škole nejsou zřízeny metodické orgány, učitelé si předávají zkušenosti a domlouvají na strategiích činnosti neformálně osobními rozhovory nebo při poradách. Ředitel v malé míře deleguje povinnosti na členy pedagogického sboru, některé záležitosti řeší a zajišťuje osobně bez zapojení dalších pedagogů. Kontrolní systém selhal dále např. při kontrole třídních knih za školní rok 2012/2013. Bylo zjištěno, že výuka některých předmětů (např. chemie v 9. ročníku, praktické činnosti v 5. ročníku) probíhala sice podle ŠVP, ale pouze částečně.

Ve výchovném poradenství byla zabezpečena administrativní evidence integrovaných žáků a profesní poradenství. Sledovaná oblast postrádala výraznější koncepční a systematické pojetí. Nebyly vedeny záznamy o důležitých jednáních a přijatých opatřeních. V péči o integrované žáky nebyly odborně vyhodnocovány postupy podpůrných či vyrovnávacích opatření vzhledem k ŠVP žáků pro zdárný průběh dalšího vzdělávání těchto žáků.

Škola využívá dvě budovy vzdálené od sebe přibližně 300 metrů. V jedné budově je první stupeň a školní družina, ve druhé jsou třídy druhého stupně a ředitelství školy. Žáci mají k dispozici odpovídající kmenové a odborné učebny, nadstandardní je sportovní hala a samostatná tělocvična v budově prvního stupně. K dispozici je hřiště TJ Sokol Moravany, u budovy prvního stupně je školní hřiště. Obě školní budovy jsou obklopeny travnatými plochami. Přesto jsou prostorové podmínky limitujícím faktorem fungování školy a jejího rozvoje. Kabinetní prostory pro umístění pomůcek se po zateplení půdních prostor zmenšily na minimum, chybí prostory pro výuku pracovních činností. Navíc bylo negativním zjištěním chaotické uskladnění nepotřebného materiálu a pomůcek určených k vyřazení z inventáře. Také cvičná školní kuchyň omezuje svým malým prostorem a vybavením možnosti výuky v předmětu *Příprava pokrmů*. Nadstandardně jsou vybaveny prostory keramické dílny. Materiální podmínky umožňují naplňování školního vzdělávacího programu.

Ve škole je zajištěna prevence v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Evidence úrazů je vedena, počet úrazů je zcela minimální. Žáci byli seznamováni se zásadami bezpečného chování, prokazatelně byli seznámeni se školním řádem. Prevence rizikového chování žáků je začleněna do učiva různých předmětů napříč vzdělávacím spektrem, jsou pořádány besedy a další aktivity na podporu minimalizace nežádoucích projevů. Žáci jsou intenzivně vedeni ke sportovním činnostem.

Škola hospodaří s finančními prostředky ze státního rozpočtu a s příspěvkem zřizovatele. K dalším finančním zdrojům patří úplata za zájmové vzdělávání. Projekt *EU Peníze školám* byl využit zejména na inovaci a doplnění didaktické techniky a na vzdělávání pedagogických pracovníků. Během posledních třech let bylo zakoupeno malé množství pomůcek a učebních materiálů.

K negativním zjištěním ředitel školy přijímal dle možností v průběhu inspekční činnosti opatření k nápravě.

Personální zabezpečení i materiálně technické podmínky umožňovaly realizaci ŠVP. Nedostatky byly zjištěny v kontrolním systému školy. ŠVP svým zpracováním neodpovídal RVP ZV. Rezervy byly zjištěny mj. v DVPP a výchovném poradenství. Kompetence a povinnosti jsou vedením školy delegovány na členy pedagogického sboru místy v nedostatečném rozsahu.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Průběh vzdělávání měl různou kvalitu, uplatněné metody a formy práce byly rozdílné, jejich kvalita se odvíjela od míry odborné erudice a schopností jednotlivých vyučujících. Aktivita v nižších ročnících byla promyšlená, nechyběla úvodní či průběžná motivace. Učitelky zařazovaly činnosti v komunitním kruhu. Žáci občas řešili problémové úkoly. Projevovali zájem o vzdělávání, vyjadřovali své myšlenky, aplikovali získané poznatky. Dostávali příležitost vyjádřit své myšlenky, nápady, názory a zkušenosti, reagovat na své spolužáky a bezprostředně se zapojovat do tematických diskuzí. Docházelo k osvojování kompetencí v oblastech komunikativních, v sociální oblasti a v neposlední řadě prohlubování kompetence k učení. Začleněna byla environmentální výchova, prolínající celým vzdělávacím procesem, a to i formou projektových dnů.

Ve vyšších ročnících byl aktivizující způsob vyučování spíše výjimkou. Převažovala frontální výuka, učitelé ve větší míře předkládali žákům nové poznatky hotové. Uplatňované metody rozvíjely hlavně paměť žáků, méně podporovaly jejich tvořivě a logické myšlení, řešení problémů nebylo prakticky zařazováno. Pro samostatné vyhledávání informací či alternativní řešení měli často omezený prostor. Žáci byli průběžně motivováni i hodnoceni. Žáci se ŠVP se ve sledovaných hodinách zpravidla podřídili celoplošným požadavkům vyučujících, výrazný individuální přístup nebyl praktikován. Učitelé k žákům přistupovali s pedagogickým taktem.

V rámci výuky přírodovědných předmětů byli žáci vedeni k rozvoji kompetencí k učení a k řešení problémů. Učitelé vedli výuku převážně frontálním stylem výuky, využívali ve výkladu příslušné zajímavosti a mezipředmětové vztahy. Žáky hojně chválili a povzbuzovali, sami poskytovali převážnou část zpětné vazby, komentovali odpovědi žáků. Méně proto rozvíjeli komunikativní dovednosti, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků bylo zaznamenáno zcela výjimečně. Ze záznamů v třídních knihách vyplynulo, že pracovní kompetence jsou rozvíjeny mj. také formou laboratorních prací. Ve vzdělávání byla pozornost také věnována dopravní výchově (*průkaz cyklisty*) a rozvoji finanční gramotnosti. V rámci mediální výchovy žáci dlouhodobě úspěšně vydávají školní časopis nazývaný *MUF*.

Vzdělávání žáků je podpořeno organizováním zájmových útvarů. Ke dni inspekce se činnosti deseti těchto kroužků účastnilo 176 žáků. Pět kroužků mohou navštěvovat i žáci druhého stupně, dlouhodobě je největší zájem o keramický. Přínosem je fungování školního vodáckého oddílu.

Ve výuce mladších žáků byly často zařazeny vhodné aktivizační metody. Vzdělávací proces na 2. stupni prezentoval místy méně efektivní metody a formy práce.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Pedagogové ověřovali znalosti žáků vlastními evaluačními nástroji. Prováděli zhodnocení jejich činnosti a písemných i slovních výstupů, jen zcela výjimečně se objevilo vzájemné hodnocení žáků nebo jejich sebehodnocení. Informace o prospěchu a chování svých dětí zákonní zástupci dostávají především prostřednictvím žákovských knížek, dále při třídních schůzkách a též během individuálních návštěv školy, zpravidla realizovaných za účelem řešení výchovného nebo prospěchového problému.

Škola se zabývá výsledky vzdělávání hlavně při pedagogických radách. Ze statistik vyplývá, že žáci zameškali během uplynulého školního roku 2012/2013 v průměru necelých 73 hodin na žáka, neomluvené hodiny nebyly zaznamenány. Dalším pozitivním rysem je převaha udělovaných pochval oproti výchovným opatřením. Čtyři žáci byli hodnoceni alespoň jednou nedostatečnou, z nich tři nepostoupili do vyššího ročníku.

Škola byla aktivní hlavně ve sportovních soutěžích, organizuje regionální kola v přehazované a vybíjené pro obvykle šest okolních škol, v minulém školním roce i okresní kolo *Mc Donalds capu*. V těchto sportovních soutěžích žáci dosahují výraznějších úspěchů, ocenění získali i v tanečních soutěžích a aerobiku. Účast v dalších soutěžích (např. naukových) nepřinesla v loňském roce ve vyšších kolech výraznější úspěchy. Škola organizuje i akce pro veřejnost, např. ve školním roce 2012/2013 *Kurz keramiky*.

Rodiče jsou zváni na konzultace a třídní schůzky a na školní akce nejrozumnějšího zaměření. Škola spolupracuje s místními organizacemi (např. místní *TJ Sokol Moravany*, *Český svaz žen*, *Hasiči*, *Obecní knihovna*). Spolupráce s místní mateřskou školou je omezena převážně na vzájemné návštěvy a účast na společně pořádaných kulturních vystoupeních. Sdružení rodičů přátel dětí školy je finančním garantem činnosti zájmových kroužků ve škole, rodiče se podílejí i na akcích školy pro veřejnost obce.

Žáci dosahovali zpravidla standardních výsledků vzdělávání, žáci se ŠVP dle svých individuálních možností. Někteří žáci školy velmi dobře reprezentovali školu v soutěžích různého zaměření. Vzdělávací proces průběžně obohacují navázané partnerské vztahy.

Závěry

- Příklady dobré praxe nebyly při této inspekční činnosti zjištěny.
- K neodstranitelným nedostatkům na místě byla stanovena lhůta k odstranění – ŠVP pro základní vzdělávání *Otevřená škola = příležitost pro všechny* nebyl v souladu s RVP ZV. ŠVP pro školní družinu základní školy byl v době inspekční činnosti přepracován tak, aby odpovídal požadavkům školského zákona.
- Ke slabým stránkám v činnosti školy patřilo selhávání kontrolních mechanismů a z toho plynoucí výše uvedené nedostatky zejména v oblasti ŠVP, vedení některé povinné dokumentace školy, DVPP a výchovného poradenství.
- Příležitosti ke zlepšení činnosti školy jsou v nastavení bezchybného fungování kontrolních mechanismů, důslednějším sledování a hodnocení vzdělávacího procesu (zavádění moderních metod a forem práce zejména na 2. stupni, soulad učiva s ŠVP atd.). V řízení školy je žádoucí delegovat kompetence a povinnosti na pedagogy a provádět důslednou kontrolu.
- Od poslední inspekční činnosti v roce 2008 došlo k pozitivnímu posunu v materiálním vybavení školy. Tehdy zjištěný formální soulad ŠVP s RVP ZV k datu současné

inspekční činnosti již neplatil. Přínosem jsou zájmové a další aktivity školy nad rámec povinného vzdělávání.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, požaduje

- do 31. 1. 2014 odstranění nedostatku (soulad ŠVP a RVP ZV) podle Závěrů písm. b) a zaslání zprávy o odstranění**

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní školy Moravany, okres Pardubice ze dne 12. 12. 2007 včetně dodatků
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 7 348/2007-21, ze dne 12. 3. 2007
3. Jmenování do funkce ředitele ze dne 4. 6. 1993 s účinností od 1. 8. 1993
4. Potvrzení ve funkci ředitele ZŠ Moravany ze dne 15. 6. 2012 s účinností od 1. 8. 2012
5. *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Otevřená škola = příležitost pro všechny*, platný od 1. 9. 2007 včetně aktualizací
6. *Vzdělávací program pro školní družinu při základní škole* na školní rok 2013/2014
7. Vnitřní řád školní družiny s platností od 26. 8. 2013
8. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2012/2013
9. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání, školní roky 2012/2013
10. Záписy z jednání pedagogické rady, školní roky 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
11. Třídní knihy, školní roky 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014 (výběr)
12. Třídní výkazy a katalogové listy, školní rok 2013/2014
13. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2013/2014
14. Rozvrh hodin jednotlivých ročníků, školní rok 2013/2014
15. Školní řád, platný ke dni 30. 8. 2012
16. Plán práce, školní rok 2013/2014
17. Výchovné poradenství – plán práce pro školní rok 2013/2014
18. Strategie rozvoje ZŠ Moravany do roku 2017
19. Záznamy z kontrolní činnosti, školní rok 2012/2013, 2013/2014
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2011/2012, 2012/2013
21. Provozní řád ZŠ Moravany, okres Pardubice

22. Kniha úrazu žáků, školní roky 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy k datu inspekční činnosti
24. Inspekční zpráva, čj. ČŠI-477/08-10, ze dne 31. 10. 2008

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy a školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

V Pardubicích dne 31. 10. 2013

Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Rožkova 2432
530 02 Pardubice

Eva Škodová
.....
J. Loučka
.....

Datum a podpis ředitele školy a školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Ladislav Januš, ředitel

L. Januš
.....

V Moravanech dne 4. 11. 2013

Základní škola Moravany,